

kteří lze datovat do období slezskoplatěnické kultury. Čtyři objekty můžeme zařadit mezi zásobní jámy (objekty 1864, 1866, 1869, 1871), dále byla identifikována jedna menší jamka (objekt 1870) a funkci dvou sídlištních objektů nelze stanovit (objekty 1862, 1863). Trasa zkoumaného vodovodu vedla přes lokalitu Předmostí 7, jež byla zkoumána v letech 2017–2021 také v souvislosti s výstavbou dálnice D1 v úseku mezi Říkovicemi a Předmostím (Vrána 2019; Tajer 2023).

Literatura

Tajer, A. 2023: *Nálezová zpráva ze záchranného archeologického výzkumu, Přerov-Předmostí 7, trať Malé Předmostí, díl I–V. Rkp. nálezové zprávy M-TX-202300700. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologické centrum Olomouc. DOI: 10.60585/M-TX-202300700. Dostupné také z: <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202300700>.*

Vrána, J. 2019: D1-0136 Říkovice-Přerov, prvotní zpráva o výsledcích záchranných archeologických výzkumů v roce 2017–2018. In: M. Kršková, J. Peška (ed.): *Ročenka 2018*. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 254–263.

Summary

During a rescue excavation in the cadastral area of Předmostí (Přerov District), seven subsurface features dating to the Silesian-Platénice culture were investigated.

Jakub Vrána

Přerov (k. ú. Vinary u Přerova, okr. Přerov)

Extravilán, parc. č. 151/54.

Starší doba bronzová, střední doba bronzová. Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.492695N, 17.452838E

V roce 2023 byla na katastru přerovské místní části Vinary u Přerova nalezena L. Minářčím při preventivním detektorovým průzkumu soliterní bronzová sekera. Místo nálezů se nachází na parcele č. 151/54. Jedná se o polohu situovanou ve spodní části svahu klesajícího od jihovýchodního okraje Vinarského lesa k pravému břehu Vinarského potoka, který představuje pravostranný přítok řeky Bečvy. Nadmořská výška místa okolí nálezů činí 243 m.

Jedná se o kompletní exemplář subtilní bronzové sekerky s náznakem zaobleného lištovitěho schůdku a lžicovitě rozšířeným ostřím (obr. 5). Celková délka artefaktu je 108 mm. Maximální šířka v úrovni vějířovitě rozšířeného ostří činí 29 mm, v úrovni týlu 14 mm. Maximální tloušťka je dosaženo v úrovni zaobleného schůdku a činí 8,5 mm, minimální tloušťka v úrovni týlu je 3 mm. Hmotnost bronzového předmětu činí 59 g. V podélném průřezu se zužuje od nevýrazného schůdku směrem k ostří i k týlu. Povrch artefaktu je nerovnoměrně pokryt zelenou oxidační patinou. Z chronologického hlediska lze sekery s nevýrazným zaobleným lištovým schůdkem spojit s mladším úsekem starší doby bronzové a starším úsekem střední doby bronzové (Říhovský 1992; Salaš 2005, 31–33).

Literatura

Říhovský, J. 1992: *Die Äxte, Beile, Meißel und Hämmer in Mähren. Prähistorische Bronzefunde IX(17)*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 125–126.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku. I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Obr. 5. Přerov. Bronzová sekera. Foto Z. Schenk.

Fig. 5. Přerov. Bronze axe. Photo by Z. Schenk.

Summary

An isolated Bronze Age axe (Fig. 5) was discovered in 2023 during a metal detector survey on the right bank of the Vinarský Stream in the cadastral area of Vinary u Přerova (Přerov District). The artefact can generally be dated to the Early or Middle Bronze Age.

Zdeněk Schenk

Račice-Pístovice (k. ú. Račice, okr. Vyškov)

„Uhliska“, parc. č. 916/1.

Kultura popelnicových polí. Depot. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum Vyškovska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2739186N, 16.8689222E

Na konci března 2024 byl při detektorovém průzkumu v zaletněné trati „Uhliska“ zjištěn panem E. Poulem depot bronzových předmětů. Na místo byla přivolána archeoložka Muzea Vyškovska (AMČR). Při následném záchranném archeologickém výzkumu bylo zjištěno, že předměty nebyly uloženy do země, nýbrž jen položeny k patě skály a zaskládány kamením, uvolněným z kamenné masy. Místní podloží tvoří slepence drahanského kulmu, které zde vystupují na povrch.

Nález tvořilo 88 kusů zdobených bronzových náramků s rozvřenými konci, 14 velkých terčů po obvodu zdobených dvěma řadami vybitých perliček, 5 větších kruhů a 1 malý kroužek. Předměty byly uloženy do keramické nádoby (obr. 6). V čase, který uběhl od uložení depotu po jeho objevení, se meziprostor depozitu zaplnil jemnými kořínky rostlin a černou sypkou hlínou. Depot byl vyzvednut *in situ* a předán do laboratoře Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Brně k odbornému zpracování. Je datován do období kultury popelnicových polí.

Místo nálezů se nachází v centrální části katastru Račice-Pístovice, v nadmořské výšce 395–400 m. Depot byl uložen v prudkém severním svahu, na pravém břehu Račického potoka, naproti Račickému zámku.

Literatura

AMČR: Záznam M-202500391 [cit. 2025-3-13]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/projekt/detail/M-202500391>.

Obr. 6. Račice-Pístovice. Depot bronzových předmětů in situ. Foto K. Rybářová.

Fig. 6. Račice-Pístovice. Bronze hoard in situ. Photo by K. Rybářová.

Summary

In March 2024, a hoard of bronze items deposited in a ceramic vessel (Fig. 6) was discovered during a metal detector survey in the cadastral area of Račice (Vyškov District). The hoard, dated to the Urnfield culture period, consists of decorated bronze bracelets and large discs featuring small bosses along the circumference.

Klára Rybářová, Emil Poul

Radslavice (k. ú. Radslavice u Přerova, okr. Přerov) „U Dubu“, parc. č. 677/10.

Doba bronzová. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4694078N, 17.4979964E

V roce 2022 byl J. Novotným, spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., nalezen prostřednictvím povrchového sběru na katastru obce Radslavice u Přerova v poloze „U Dubu“ ojedinělý exemplář kamenné broušené industrie zvaný bulava (obr. 7). Jedná se o polohu situovanou na tzv. Radslavické terase na pravobřežní straně potoka Lučnice, který představuje levostranný přítok řeky Bečvy. Nadmořská výška místa okolí nálezů činí 198 m.

V případě radslavického exempláře se jedná o kompletní bulavu zploštělého tvaru s oblou profilací opatřenou provrtaným otvorem, se zarovnanou horní i dolní základnou. Otvor s průměrem 18 mm byl vytvořen dutým vrtákem a následně důkladně

vyhlazen (obr. 7). Průměr artefaktu je 50 mm. Výška činí 36,5 mm. Vnější obvod bulavy je zdobený devíti mělkými svislými žlábkami, tzv. kanelurami, probíhajícími po zaobleném těle artefaktu. Kamenný předmět o hmotnosti 155 g byl zhotoven ze serpentinitu tmavě černozeleňého zbarvení. Magnetická susceptibilita dosahovala poměrně vysoké hodnoty $43,1 \times 10^{-3}$ SI jednotek, což naznačuje, že původ horniny lze hledat v masivu Gogolów-Jordanów v jižním Polsku (Přichystal 2009, 186–187).

V rámci Přerovska se nejedná o první nález bulavy, tento typ kamenné broušené industrie je zde zastoupen hned několika kusy. Nálezy dalších bulav pochází například z lokalit Hlinsko, Podhoří, Předmostí či z obce Radkovy, přičemž se jedná o nestratifikované exempláře bez bližších nálezových okolností. Patrně nejstarší známý nález pochází z obce Kladníky na Přerovsku. Z dobové zprávy Františka Příkryla se dozvídáme bližší nálezové okolnosti: „V Kladníkách nalezeno v břehu při rozšiřování dvoru kamenné kladivo, a panem Zbrožem věnován olom. muzeu. Krásný kamenný palcát, broušený přeměle v podobě oloupaného pomeranče; visel u hodin jako závaží po 40 let.“ (Příkryl 1891, 19, 23).

Na základě srovnání s dosavadními nálezy bulav s nápadnou úpravou povrchu kanelováním lze s největší pravděpodobností exemplář z Radslavic u Přerova přiřadit ke specifické variantě obdobných kanelovaných kusů, s jejichž výskytem se v rámci středoevropského prostoru ponejvíce setkáváme na území Moravy a v Polsku. Zde je relativně vysoký počet ojedinělých nálezů z chronologického hlediska kladen s největší pravděpodobností až do střední, mladší či pozdní doby bronzové (Berounská 1987, 33–47, obr. 3,7).

Literatura

Berounská, M. 1987: Bulavy ve střední Evropě. In: M. Buchvaldek et al: *Varia archaeologica* 4. Praehistorica XIII. Praha: Univerzita Karlova, 27–61.

Přichystal, A. 2009: *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.

Příkryl, F. 1891: Pravěké nálezy na Záhoří v r. 1889–1890. *Časopis Vlasteneckého musejního spolku v Olomouci* VIII, 16–23.

Obr. 7. Radslavice. Broušená a vrtaná bulava ze serpentinitu. Foto Z. Schenk.

Fig. 7. Radslavice. Polished and drilled serpentinite mace head. Photo by Z. Schenk.

Summary

Polished and drilled mace head made of serpentinite (Fig. 7) was discovered in 2022 during a surface survey in the ‘U Dubu’ field (Radslavice u Přerova cadastral area, Přerov District). This unique artefact can generally be dated to the Bronze Age.

Zdeněk Schenk, Antonín Přichystal